

Iz «Gudrs, vēl gudrāks» mani pavadeja vyss cīms

Roksta autore: Amanda Anusāne, portāls *lakuga.lv*



Decembrī televizoru ekranūs spējis «Gudrs, vēl gudrāks» finalā ar uzrokstu iz krekļa «Cīši lobs cylvāks» beja radzama Elīza Pužule no Bolvu nūvoda Žeiguru cīma. Elīzai ir 13 gadu, jei spēle akordeonu i vuicuos Vyduču pamatskolys izgleiteibys dabuošonys vītā Žeigurūs, kur nu 30 školānu ar desmit aktivuokajim jei voda školānu padūmi.

Tei pat nav zynuošonu spēle, tei ir veiksmis spēle

Elīza spēlei «Gudrs, vēl gudrāks» raudzejuse pīsa-saceit vairuokus godus, tok nikod natyka sovā klašu grupā. Itymā vuiceibu godā īraudzeja reklamu, ka ir pādejuo dīna pīsasaceišanai, nūdūmuoja, ka otkon nabyus lelys izredzis tikt, tok vys tik aizsyuteja anketu, kur juoat-bīld iz vairuoku vaicuojumy par konkursim, olimpiadem, breivuo laika i uorpuskļauš aktivitate, i veiksmēigai tyka finalā. «Konkurence ir dīzgon lela, ir bejuši godi, kod pa 500 školānim pīsasoka, itūgod beja aptyvai 100 školānu kotrā klašu grupā. Kod es īprīšk vierūs itū spēli, nikas eipašs tys nasalyka, bet, kod poša aizbrauču, tod puorjēme eipašs sajūtys. Mani īvad telpā, sagrimej kai zvaigzni. Kod suoču spēlēt, tierpa kuojis i reiba golva, ruodejuos, ka izaguozušs pirmajā kuortā. Pusfinalā vysu munu stresu puorjēme školuočuja. Es sasajiemu ar dūmom, atguoduoj vysu, kū muns cīms nūvielēja, jo iz spēli mani eistyn pavadeja vysy cīma ļauds, tys beja pateikami, zynuoju, pat tod, ka zaudātu, es atbrauktu kai uzvarātuja da Žeiguru īdzeivuotuoju. Finalā maņ sirds gavilēja i vaira nikuo navajadzēja. Vysys babys iz mane

kryta kai luoči iz mada – apsveice i saceja, ka redziejušys televizorā. Ir gandarejums, ka varu īprīcynuot vacū ļaužu puori vīn ar tū, ka nu jūs cīma beju televizorā,» Elīza stuosta par spēli i sovom sajiutom.

Saimē ūtruo volūda ir zeimu volūda

Elīzys tāvs ir nadzierdeigs, jis narunoj, partū saimē ūtruo volūda ir zeimu volūda. Ar mamu jaunīte šod tod parunoj latgaliski, bet bīžuo saīt latvyski. Juos dzeds gon ir lels Latgolys patriots, ar jū Elīza praktizej latgalīšu volūdu. «Es runoju latgaliski, tok cyti apleik namuok, i saīt tai, ka kasdīnā es navaru izmontuot latgalīšu volūdu, bet, kod es saprūtu, ka ar ūtru varu runuot i jis mani saprass, tod ar leluokū prīcu runoju latgaliski. Spieleju bārnū i jaunīšu kapelā «Paeglīte», tī mes raunam latgalīšu ziņģis. Partū asu īškā drupeit i tymā latgalīšu kulturā. Latgola maņ ir cīši meila, i vysim, kuri atbrauc da myusu, gribīs paruodeit latgalīšu vīsmīleibu i kulturu. Suop, kod jaunīši nūncynojo latgaliskū i soka, ka latgaliski runuot nav stileigai, tys ir stileigi, tys ir myusu montuojums i saknis, kū juorauga sagloboūt,» ar itū dūmu Elīza iz spēlis «Gudrs, vēl gudrāks» finalu, kur beja puorstuovāti vysy Latvejis kulturviesturiskī nūvodi, īsaroda ar krekļēnu, iz kura raksteits «Cīši lobs cylvāks», i taidā veidā prezētēja Latgolu.

Muzykys školuočuja kai īdviesme

Elīzai ir cīšs kontakts ar sovū muzykys školuočuja Initu Raginsku, juos vīna ar ūtru var izarunuot par vysaidom temom, jei īdvasmoj Elīzu, jo ir tikpat aktiva kai jei poša. Kab pasceitu paļdis školuočuojai, Elīza jū pīsa-ceja bolvai «Latvijas lepnums». «Vīnā syltā vosorys dīnā es vierūs serialu i suočēs reklama «Pastuosti vysim ar kū tu lepojšs, pīsoki sovū Latvejis lepnumu». Munai školuočuojai Initai ir treis školys, bazneica i aptyvai 10 kapelys i ansambli. Tys ir cylvāks, kurs struodoj 24/7. Es saprotu, ka na vysod tim cylvākim pasoka paļdis par dorbu, partū es izsprīžu, ka vajag pīraksteit pīteikumū. Pajims voi napajims, bet tei byus kai muna pateiceiba jai. Saraksteju vysu, kū tik zynuoju. Pymru septembra vokorā Initai paziņuoja, ka jei ir izvierzeita bolvai, maņ beja pateikams puorsteigums,» Elīza skaita, ka ir sva-reigi pasceit paļdis školuočuojim. Ari kasdīnā Elīza pīsprauž kaidu zeimeiti pi školuočuju durovu voi īdūd puču buketu, kab jim ir prīca i motivaceja dorbam iz prīšku.

Mozajom lauku školom ir potencials, i tuos ir konkurētspiejeigys

Septeituos klasys pyrmū semestri Elīza pabeidze ar videjū atzeimi 8,8, jei skaita, ka vuiceišonuos ir kai dorbs i pīnuokums, tok cytu reizi vuiceibys jū aizraun tai, ka gryuši atsastuot. Mozajuos lauku školuos vysy dzeivoj kai vīnā lelā saimē. «Školuotuojs kotram školānam var daīt kluot i vysu izstuosteit vaira par kaidu temu, ka kaidis tū nasaprūt, lelajuos školuos tai nav, tī vīna klase ir kai vysa myusu škola,» tai par mozajom lauku školom izasoka Elīza, kurai pateik sova škola i jei tur nūceju, ka saīs pabeigt deveitū klasi tī. Tod jei īs uz Bolvu Vajsts gimnazeju, kas ir 30 km nu juos dzeivisvītys, piec absolviešonys – iz Latvejis Universitatis Juridiskū fakultati studēt tīseibu zynuotni.

Piec garu dīnu saīt aizmigt divanā

Lyudzu Elīzai pastuosteit par tū, kai paīt juos dīnys: «Muns reits suočās 6.30, es aizvadu iz duorzeņu muosu, tod īmu poša iz školu, kur suokumā maņ ir pulceņš, piec tam stuņdis. Škola maņ ir treis minu tu guojīnī nu muna pogolma, tok, tai kai mes niu asam kai filiale, tod Vyduču škola atsarūn 10 km attuolumā. Kotru pīktdīni 7.–9. klase brauc iz stuņdem tī. Kapela ir Vyduču pamatskolā, braucu iz tīni pa caturtdīnem. Muzykys škola ir ite pat – Žeigurūs. Cytu reizi saīt tai, ka sātā teiku tik 17.00, sadoru sātys aizdavumus i školānu padūmis dorbus, tod paādu i *atsarubeju* divanā.» Elīza ari dorbojās kai pošdarbņiks kulturys nomā, piec pasuokumu, kurūs jei uzastuoj, jai kluotyn īt cytu kapelu vadeituoji i ari aicynojo spēlēt pi jūs. «Es vaira navaru, nav ni laika, ni spēka, grybu mīru. Tok atbolstu sovū cīmatu i, lai ari cik pīkususe es nabyutu, maņ juoīt i juostruodoj. Pat tod, kod ir breivlaiks, ari tod maņ ir mieguinojumi i nikas naapsastuoj,» jei stuosta. Elīzai cīši pateik spēlēt teatru, tok 2022. godā skolys teatra pulceņu aiztaseja cīt, jo iz tū guoja tik treis jaunīši. «Maņ beja bādu īleja, teatris maņ ir kaifs. Es jau niu īmu i *kļāņčeju* cytai školuočuojai, kab pajam vadeit teatra pulceņu, jo es nazynu, kur likt sovū energeju,» bādojās Elīza. ▣

MAF Mediju atbalsta fonds
Projektu "Latgaliskā kultūrtelpa: problēmas, analīze un atspoguļojums portālā lakuga.lv" finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. *Par raksta saturu atbild latgalīšu kulturys ziņu portāls lakuga.lv.*

PIRMIDIENA, 30. janvāris

LTV1

- 6.00 Latvijas valsts himna.
 - 6.02 Vides fakti.
 - 6.30 Rīta Panorāma.
 - 8.35 Seriāls «Mīlas viesulis» 18.
 - 9.30 Seriāls «Sešas māsas».
 - 10.30 Seriāls «Medmāsa Betija» 5.
 - 11.15 Multf. «Mumini Rivjērā».
 - 12.35 Seriāls «Pāri Atlantijas okeānam».
 - 13.35 Daudz laimes, jubīlār!
 - 14.15 Latvijas Sirdsdziesma.
 - 15.15 Krustpunktā.
 - 16.10 Seriāls «Sešas māsas».
 - 17.10 Seriāls «Mīlas viesulis» 18.
 - 18.00 Dienas ziņas.
 - 19.00 Aizliegtais paņēmiens.
 - 20.00 Panorāma.
 - 20.37 Šodienas jautājums.
 - 21.10 V.I.P.-Veiksme. Intuīcija. Prāts.
 - 21.55 Sporta studija.
 - 22.40 Nakts ziņas.
 - 22.55 Kultūrdeva.
 - 23.50 Seriāls «Normāli cilvēki».
- Programmas autortiesības ir aizsargātas ar likumu un tās pieder LTV.

LTV 7

- 6.00 Latvijas valsts himna.
- 6.02 700 pasaules brīnumi. Azerbaidžāna.
- 6.30 «Vienmēr formā!» Deutsche Welle žurnāls.
- 7.00 Seriāls «Enģeļu māja».
- 8.00 LTV raidījums «Te!».
- 9.00 Daudz laimes, jubīlār!
- 9.40 Sporta studija. Aizkulises.
- 10.40 Momentuzņēmums.
- 11.10 TV spēle «No pusvārda».
- 12.10 Personība. 100 g kultūras.
- 13.00 Seriāls «Medmāsa Betija» 5.
- 13.45 Tiešraide. Eiropas čempionāts daiļslidošanā. Brīvē programma pāriem.
- 15.50 Labākais no «Euromaxx».
- Deutsche Welle žurnāls.

- 16.20 Dok.f. «Izgaismot Latviju».
 - 17.20 Dok.f. «Ēdene: neskartā pasaule».
 - 18.10 Seriāls «Komisārs Reksis» 6.
 - 19.00 Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas
 - 19.30 Dok.f. «Nemiera gars» 3.
 - 20.15 Dok.f. «Dosimies ceļojumā! Īrijas bākas».
 - 20.30 Dok.f. «Datu zinātne».
 - 20.35 Seriāls «IT komanda».
 - 21.00 Seriāls «Slepkavība ziemeļos»
 - 21.50 Dok.f. «Zinātnes noslēpumi».
 - 22.00 Seriāls«Midsomeras slepkavības» 10.
 - 23.35 Seriāls«Logs uz panākumiem».
- Programmas autortiesības ir aizsargātas ar likumu un tās pieder LTV.

TV3

- 6.25 900 sekundes.
- 8.45 Seriāls «Tautas kalps» 2.
- 9.55 Seriāls «Kaisles krāsas» 2.
- Labākās mājas ballītes.
- 11.00 Mani virtuves noslēpumi 7.
- 11.30 15 minūtes virtuvē ar Džeimiju Oliveru.
- 12.55 TV skatlogs.
- 13.30 Izdzīvotāji 38.
- 14.50 SOS: mājā nekārtība!
- 15.50 Īstā vieta, īstais mājoklis 25.
- 16.55 Serials «Komisārs Aleks» 7.
- 18.00 TV3 Ziņas īsumā.
- 18.10 Uzcep pats!
- 19.10 Bez Tabu.
- 20.00 TV3 ziņas.
- 20.45 Degpunktā 13.
- 21.10 Seriāls «Piedzīvojot savām acīm».
- 21.45 Seriāls «Augsta līmeņa intelekts» 2.
- 22.55 Seriāls «Ārpus kontroles».

TV3 Life

- 6.00 Aklais randiņš.
- 6.55 Seriāls «Sapņotāji».
- 7.55 Seriāls «Viss pa jaunam» 3.
- 8.25 Mani remonta noteikumi 3.
- 9.25 TV skatlogs.

- 9.45 Seriāls «UgunsGrēks».
- 11.55 Džada izklaidē.
- 12.45 Mīlestība bez receptes.
- 13.40 Seriāls «Izmeklēšanas profils».
- 16.05 Seriāls «Iegūt visu».
- 17.05 Seriāls «Vēstnieka meita».
- 19.05 Seriāls «Rizoli un Aila» 3.
- 21.00 M.f. «Labs gads».
- 23.20 Seriāls «Aiz restēm».

Re TV

- 6.00 ReTV mūzikas rīts.
- 8.00 Mēs varam - mēs darām!
- 8.30 Kad motori ruc.
- 9.00 Skats no Ventspils.
- 9.15 Reģionālās televīzijas piedāvā.
- 10.00 Kāpēc?
- 11.00 Par Liepāju un liepājniekiem.
- 11.30 Pipars uz mēles.
- 12.00 Tikšanās vieta. Valmieras novads.
- 12.30 Ceļot bez robežām.
- 13.30 Āzija 360.
- 14.00 Paititi piezīmes.
- 14.30 Kad motori ruc.
- 15.00 ReTV ziņas.
- 15.30 Makšķerēšanas noslēpumi.
- 16.00 Ēdienkarte.
- 16.30 Skats no Ventspils.
- 17.15 Reģionālās televīzijas piedāvā.
- 18.15 Spried ar «Delfi».
- 19.00 ReTV ziņas.
- 19.25 Mājā un sētā.
- 20.00 Āzija 360.
- 21.00 ReTV ziņas.
- 21.25 Dok.f. «Jēkabpils slimnīcas anatomija. Puls 110».
- 22.30 Spried ar «Delfi».
- 23.15 Cietuma ābece.
- 23.45 Tiesi.lv.
- 24.00 ReTV ziņas.

TV6

- 6.00 Seriāls «Neatrisinātās lietas».
- 8.00 Zāģeri. Lietaskoks 2.
- 10.00 Seriāls «Ofiss» 3.
- 11.00 Noliktavu kari 2.
- 12.00 M.f. «No zēna par vīru».

- 13.00 Autiņu atjaunotāji 4.
- 13.30 Autoziņas.
- 14.00 Dok.f. «Ceļu policija» 9.
- 15.00 Seriāls «Kobra 11» 20.
- 16.00 Seriāls «Divarpus vīri» 7.
- 17.00 Multf. «Simpsoni» 25.
- 18.00 M.f. «Dveins Klints Džonsons. Legenda» 5.
- 19.00 Dok.f. «Lielceļš cauri ellei».
- 20.00 Noliktavu kari 2.
- 21.00 M.f. «No zēna par vīru».
- 22.00 M.f. «Ātrs un bez žēlestības».

3+

- 6.00 Multf. «Ķepu patruļa» 6.
- 7.45 Misija: supersievas.
- 8.50 Daktera Komarovska padomi 7.
- 9.25 Cipars vai ģerbonis? 15.
- 11.35 Virtuvē kopā ar Naidželu.
- 12.05 Restauratoru darbnīca 4.
- 13.10 Seriāls «Es esmu karaliene».
- 14.10 Seriāls «Daktere vera».
- 16.15 Cipars vai ģerbonis? 17.
- 17.20 Misija: supersievas.
- 18.25 Seriāls «Esmu tavā pusē» 2.
- 19.30 Ziņas +.
- 20.00 M.f. «Policists pēc izsaukuma» 4.
- 21.00 M.f. «Zīmekļcilvēks» 2.

360TV

- 5.45 Remzijs izgaršo pasauli 2.
- 6.45 Amerikas smieklīgākie videokuriozi 32.
- 7.45 Seriāls «Visi mīl Reimondū».
- 9.45 Ģimene burkā 5.
- 10.25 M.f. «Ielēnkumā».
- 12.20 Amerikas smieklīgākie videokuriozi 32.
- 13.00 Seriāls «CSI Lasvegasa» 12.
- 14.05 Ģimene burkā 5.
- 14.45 Amerikas smieklīgākie videokuriozi 32.
- 15.45 Seriāls «Visi mīl Reimondū».
- 17.15 Ģimene burkā 5.
- 18.25 Seriāls «CSI Lasvegasa» 12.
- 19.25 Labākais no labākajiem 12.

- 20.25 Ģimene burkā 5.
- 21.05 M.f. «Dubultslazds».
- 22.35 Pasaki to skaļi 5.
- 23.45 Seriāls «CSI Lasvegasa» 12.

STV Pirmā!

- 5.40 Seriāls «Trīs māsas».
- 6.30 Multf. «Gārfileda piedzīvojumi» 2.
- 7.15 Multf. «Alvins un burunduki».
- 8.05 Slavenības. Bez filtra 8.
- 8.40 Iečko slavenību.
- 9.20, 16.45 Seriāls «Svešo noslēpumu māja».
- 10.20 90 dienas saderinājušies 6.
- 11.20 Slavenības. Bez filtra 8.
- 11.55 Iečko slavenību.
- 12.35 Seriāls «Bīstamās māsas» 7.
- 13.35 Seriāls «CSI Lasvegasa» 9.
- 15.35 Iečko slavenību.
- 16.10 Slavenības. Bez filtra 8.
- 17.45 Seriāls «Trīs māsas».
- 18.45 Stila patruļa 2.
- 19.25 Slavenības. Bez filtra.
- 20.00 90 dienas saderinājušies 6.
- 21.00 M.f. «Uzmini, kurš?».

TV24

- 6.00, 17.00 Preses klubs.
- 7.30 «Dzīvīte» brīvdienās.
- 8.00, 18.30 Uz līnijas.
- 8.30, 14.00 Radio «Svoboda»: par svarīgo pasaulē un Ukrainā.
- 9.30, 16.00 Dienas personība.
- 10.00 Studijas rītdienai.
- 11.00 Nacionālo interešu klubs.
- 12.00 La Dolce Vita. Gatavo gudri!
- 13.00 Dr. Apinis.
- 15.00 Nacionālo interešu klubs.
- 16.00 Dienas personība.
- 16.30 Ziņu «TOP».
- 19.00, 23.00 Aktuālais par karadarbību Ukrainā.
- 20.00, 22.30 Vēlais ar Streipu.
- 20.30 «Dzīvīte» brīvdienās.
- 21.00 Kārtības rullis.
- 24.00 Preses klubs.